

divadlo

Orbis

Praha

1963

Josef

Topol

Konec

masopustu

Hra

A8.58

MZK-PK Brno

3119986381

A-8583

Právo
provozovat tuto hru
zadávat pouze
Československé divadelní
a literární jednatelství,
Praha 2,
Vyšehradská 28,
telefon 234620 a 235140.
Pořadatel je povinen
předložit žádost
o svolení
k užití díla
nejpozději 4 týdny
před datem představení
u výkonného orgánu
příslušného ONV
na tiskopisech
vydaných Čs. divadelním
a literárním jednatelstvím.

© Josef Topol, 1963

164480

OTOMARU KREJČOVI

O SOBY

KRÁL
 JINDŘICH
 MARIE
 CIHLÁŘ
 SMRTÁK } - holič
 VĚRA } - ševce
 PANÍ PRAŽKA
 RAFAEL
 PETR
 PŘESEDÁ
 TAJEMNÍK < nový
 ANEŽKA (jedna z maškar)
 MLADÍK (Husar)
 MICHAL (Maškara s bubnem)
 PAVLÍČEK (Maškara s trubkou)
 MAŠKARNÍ PRŮVOD:
 NEVĚSTA
 ŽENICH
 MEDVĚDÁŘ
 MEDVĚD
 BÁBA S NŮŠÍ
 NEMLUVNĚ
 ŠAŠEK
 KOMINÍK
 SECESNÍ ŠVIHÁK
 SLAMĚNÝ PANÁK
 KŮŇ

1

Úřadovna venkovského národního výboru.

V pozadí pracuje u rozblasové skříně Petr. V popředí stojí předseda s tajemníkem, proti nim starší muž s trubkou, který právě dotrubuje fanfáru. Od pravého portálu přichází mladší muž s bubnem. Starší muž dotroubí.

PŘESEDÁ: Troubí, že je to o rozum. Pavlíčku, „Už mi koně vyvádějí“ –

PAVLÍČEK (rozebírá trubku, foukne ostře do náustku): To foukám jediné o pohřbu. Jinak ne.

PŘESEDÁ (k mladšímu muži s bubnem): A ty, Michale, za co ty jdeš?

MICHAL (sedí na židli, buben má před sebou): Za bubeníka! (Zvedne paličky a spustí)

Cihlár vejde zprava, pověsí čepici na věšák, zacpe si uši maličky.

Petr udělá nervózní gesto k předsedovi.

PŘESEDÁ (k Michalovi): To stačí! (Dívá se po cihlářovi)

CIHLÁŘ (dojde k tajemníkovi, podává mu ruku): Já jsem tady cihlár.

TAJEMNÍK: Fidr muc.

CIHLÁŘ: No, jak se vám u nás líbí, pane doktore?

TAJEMNÍK: Já nejsem doktor.

CIHLÁŘ: Aha.

TAJEMNÍK: Hezký kraj.

CIHLÁŘ: Jo, hezkej –

TAJEMNÍK: Říkal jsem si, když jsem vystoupil z auto-
busu, to by měl vidět Lada!

CIHLÁŘ: Leda tak.

PŘEDSEDA: Žejo?

TAJEMNÍK: Románský kostelíček –

CIHLÁŘ: Vloni se tam nák dostali holubi, sedali andě-
lum na rameni a dělali na oltář.

PŘEDSEDA: No, památkáři nás honili!

CIHLÁŘ: Jsou to jen blbý kopce. Víc kamení, než hlí-
ny. A dolejc mokřiny. Samá voda.

TAJEMNÍK: A kde se tu bere?

PŘEDSEDA (*směje se*): Pámbuví, asi je pod náma moře

CIHLÁŘ: Tady kopnete motykou a vyskočí pramen.
Jdete do pěkný díry.

PŘEDSEDA: Nestraš, nestraš. Soudruh Fidrmuc tady
kupuje barák.

TAJEMNÍK (*k předsedovi*): Přijede ta paní?

PŘEDSEDA: Jo, můžem se u ní stavit, ať to vidíte –

TAJEMNÍK: Zvenku to nevypadá špatně.

PŘEDSEDA: To bych řek. Však ten její stavěl půl Pra-
hy, to víte, že na svém nešetřil.

PAVLÍČEK (*k Michalovi*): Moc do toho řežeš. (*Odchází
vlevo*)

CIHLÁŘ: Vždyť je to buben.

Tajemník se nakloní k předsedovi.

PŘEDSEDA: Na chodbě, ty dveře vpravo –

Tajemník odchází vpravo.

MICHAL: Aby to nedunělo, když je to dutý. (*Odchází
vlevo*)

PŘEDSEDA (*k ciblářovi*): Tak co? Co říkal?

CIHLÁŘ: Ále!

PŘEDSEDA: Žes ho nepřived?

CIHLÁŘ: Jsem jeho chůva?

PŘEDSEDA: To bych to akorát svolával! Ten tady
chodí celej nervózní, my už mu na trumpetu hrajem
a na buben –

CIHLÁŘ: Na to si musí zvyknout, nejsme ouřad.

PŘEDSEDA: Mně to už leze krkem, celej Král!

MLADÍK (*v teplákové bundě vejde zprava, dojíždá kra-
jíc*): Ahoj lidi. To má bejt schůze?

PŘEDSEDA: Je tadyovej tajemník.

MLADÍK: A chce mě vidět, jo?

PAVLÍČEK (*vejde zleva, za ním Michal*): Smrták se
ptá, jestli u toho musíme bejt.)

PŘEDSEDA: Začnou bez vás.

MICHAL: Bez nás nemůžou začít.

MLADÍK (*vytáhne šavli z pochvy*): Ta se blejská, pro-
sim, po sidolul!

*Zprava vejdou Věra s Marií, nesou prádelní koš s pa-
pírovými škraboškami.*

VĚRA: Dobré odpoledne! Tak masky jsou tady! Ted
je přivezli!

MLADÍK (*zastaví Věru s Marií*): Ukažte, ukažte to!
(*Leze jim do koše*)

VĚRA: Bratr se bude zlobit –

*Mladík vyndá z koše škrabošku, nasadí si ji, Pavlíček
a Michal ho následují.*

PŘEDSEDA: Tak si je vem!

CIHLÁŘ: Co si na nich vezmeš? (*Jde také ke koši*) Ma-
řenko! Co šaty, šijou se?

VĚRA: Šijou, šijou.

MARIE: Ale já jsem kvůli nim dostala, strejčku.

CIHLÁŘ: Jak to, jak to?

MARIE: On vám to tatínek řekne.

CIHLÁŘ: Proto měl na mě pifku!

PŘEDSEDA: A co jste to sehnali za masky? Jsou náký
udivený.

VĚRA: Tahle je zvláštní.

MLADÍK: To je ona!

VĚRA: Pro koho je?

MLADÍK: Pro nebožtíka.

CIHLÁŘ (*podá masku Věře*): Tu nechci. Mně stačí nos.
(*Nasadí si velký nos*)

PŘESEDÁ: Jak malý vénové.

CIHLÁŘ (*podává předsedovi masku*): Vem si taky, ne-
buď srab. Škarohlíde.

PŘESEDÁ (*nasadí si masku*): Není se do čeho podívat.
I to zrcadlo mi zabrali –

CIHLÁŘ: Pocem, Pavlíčku, za co jde moje stará?

PAVLÍČEK: To ti neřeknu.

CIHLÁŘ: Panebože, ani ji nepoznám!

PŘESEDÁ (*k cihlářovi*): Ty vypadáš.

CIHLÁŘ: A ty! Že neuděláš projev! Udělej projev!

VĚRA (*sedne si ve smíchu na židli*): Mně se něco stane!

TAJEMNÍK (*se vrací zprava*): Tak co bude, soudruzi,
co uděláme?

CIHLÁŘ: Vemte si taky jednu.

MARIE (*drží koš, k tajemníkovi*): Nechcete?

TAJEMNÍK: Ne, děkuju. (*Skloní se nad stůl*) Nějak
vám nejde ten Král.

Marie odejde s košem vlevo.

PŘESEDÁ (*vzdychne*): Pěknej prevít.

TAJEMNÍK: Má tu psané dva koně.

MLADÍK: Dneska dali kobyly na jatka.

TAJEMNÍK: A jak to přijde, chalupník –

PŘESEDÁ (*zvedl si masku do čela a balí si cigaretu
z plechové tabatěrky*): Chrapoun má v hlavě počítad-
lo, má rozum, pane, je mazanej, a chalupník má v hla-
vě ty svoje kousky, má je tam zadřený, tak se jich
drží všema desíti. To by dřív pustil duši.

CIHLÁŘ (*na předsedu*): On to zná. Taky je z toho.

MLADÍK: Rozpustíme to, ne?

PŘESEDÁ (*podívá se na cihláře, k tajemníkovi*): To
máte těžký, při sobotě, před muzikou –

PAVLÍČEK: Je nás tu pět a půl.

PETR (*mluví do mikrofonu*): Jedna, dvě, tři, čtyři, pět,
šest –

SMRTÁK (*v holičském plášti vejde rychle zleva*): Já vás
zdravím! Předsedo, tobě se omlouvám, ale všechno to
visí na mně – Pusť mi je, kvůli nim se to zdrží – je
to jednou do roka, sakra! – Král vám nepřišel, co?
*Předseda mávne rukou. Smrták si odvádí Pavlíčka
a Michala, k mladíkovi.*

Pojď taky!

VĚRA (*ke Smrtákovi*): Hned jsem tam.

SMRTÁK (*ironicky*): Buď tak hodná! (*Odejde s Pavlič-
kem a s Michalem*)

Věra sbírá odložené masky.

TAJEMNÍK (*k předsedovi*): Je to škoda. Zapnou vám
rozhlas, mohlo se to hned vyhlásit. Připravíme se
o pěkný trumf.

CIHLÁŘ: Tadyhle Věruška, ta má na něho vliv.

VĚRA: To na mně nechtějte! (*Odejde vlevo*)

PŘESEDÁ (*vytáhne hodinky na řemínku, k tajemní-
kovi*): My už jsme se něco do něho namluvili, nemys-
lete. Měl by to, štoura, lepší. Ale to radši sedě sebe
i děti –

TAJEMNÍK: Pomáhají mu děti?

PŘESEDÁ: Jo, kluk je trochu –

MLADÍK: Cvaknutej.

PŘESEDÁ: Ten jde za ním jako slepej, ale holku má
šikovnou. Teď tu byla, ta, co vám nabízela masku –

MLADÍK: Pořád brečíte, že je málo lidí, tady máte
dva a neumíte je přitáhnout. Bez nich to může zahra-
bat!

PŘESEDÁ: Teď máš řečí, teď jo, a když přijde k vě-
ci, čumíš do stropu nebo máš rande.

MLADÍK: Já tu sedím v technický komisi, to není vůbec
mý pole!

PŘESEDÁ: Abys věděl, od prvního tě tady máme,
budeš vyreklamovanej.

MLADÍK (*užasne*): Jak to? Nedělejte si srandu.

PŘEDSEDA: Máš po fabrice. Pole jste dali a dělat nechcete nikdo.

MLADÍK: A co bych tu dělal, prokristapána!

TAJEMNÍK: Pomůžeš soudruhům, to tě, člověče, neláká?

MLADÍK: Tebe by to, soudruhu, lákalo?

TAJEMNÍK: Proto jsem tady.

MLADÍK (*uhodí paličkou do bubnu*): A co u vás dostanu, co?

TAJEMNÍK (*k předsedovi*): Poslyšte, a což vyhlásit ho rozhlasem?

PŘEDSEDA: Koho? Vždyť nejsou hotoví.

CIHLÁŘ (*podívá se do pozadí po Petrovi*): Ty se s tím taky ale – to vám řeknu!

TAJEMNÍK (*jde k Petrovi*): Soudruhu, už to funguje?

PETR: Všecko vám nepoběží.

MLADÍK (*k cihlářovi*): Co máte proti mně?

TAJEMNÍK (*vezme si od Petra mikrofon*): Haló, haló! Věnujte, prosím, pozornost tomuto hlášení: žádáme rolníka Františka Krále, aby se dostavil na místní národní výbor. Pokud možno ihned. (*Zakryje rukou mikrofon a vrací jej Petrovi*)

Zleva vyjde Marie, za ní Věra.

VĚRA (*nese kabát, k mladíkovi*): Ty prej máš dlouhý rukávy.

MLADÍK (*zarytě*): A není to fuk? Dlouhý nebo krátký.

PŘEDSEDA: Tlustý nebo tenký.

CIHLÁŘ: Koukej, aby ses líbil, žejo, Mařenko?

Mladík si zkouší kabát, Věra špendlí záložky.

MARIE (*k předsedovi*): Tatínek nemůže. Je doma sám.

TAJEMNÍK (*k Marii*): Otec vás poslal?

MARIE: Ne.

VĚRA: Mařenka přišla se mnou.

TAJEMNÍK: Chtěli jsme si s ním popovídat. Co tomu říkáte? Jak vy se na to díváte?

Marie mlčí.

CIHLÁŘ: Chtěla na zahradnickou školu, víd?

TAJEMNÍK: Proč jste nešla?

MARIE: Já jsem si to rozmyslela.

TAJEMNÍK: Anebo vás tatínek, nepustil?

MARIE: Mám na vás počkat, paní Věro?

SMRTÁK (*vejde zleva*): Předsedo, ty mě zničíš!

PŘEDSEDA: Nedělej paniku.

SMRTÁK (*na mladíka*): Tak mi ho puť, s ním to stojí a padá.

PŘEDSEDA (*k mladíkovi*): Jsi tak důležitý?

MLADÍK: Jsem blbej! Budete koukat, jak vám to roztočím!

SMRTÁK: Jen to vykecej!

TAJEMNÍK: A co je vlastně –

SMRTÁK: Maškary! Konec masopustu!

TAJEMNÍK: To se u vás ještě drží?

CIHLÁŘ: A to my si rádi vyrazíme.

PŘEDSEDA: Na to jsme kadeti! (*K Smrtákovi*) Tady soudruh Fidrmuc by potřeboval oholit –

SMRTÁK: Budu se těšit! (*Odchází s mladíkem, k Věře*) Ten buben přines!

PŘEDSEDA: Tak co? (*Z vedlejší místnosti zavřískne trubka, předseda začne skládat papíry na stole*) Tak nic.

Věra zvedne buben, Marie jí podá paličky.

TAJEMNÍK: Počkejte!

Je slyšet důrazné zaklepání na dveře.

PŘEDSEDA: Že by? – Dál, prosím!

Zprava vejde paní Pražka s kabelou a s deštníkem.

PRAŽKA: Přeju dobré odpoledne.

CIHLÁŘ: Starou belu. (*Odchází vlevo*)

PŘEDSEDA (*k paní Pražce*): Pěkně vítám. Tak jste přijela.

PRAŽKA: Jdu rovnou od autobusu, pane předsedo.

PŘEDSEDA: Soudruh Fidrmuc, náš tajemník.

Tajemník podá Pražce ruku.

PRAŽKA: Těší mě, moc mě těší!

Věra se zdraví s Pražkou, odchází s bubnem vlevo.

PRAŽKA (*posadí se na židli doprostřed*): To byla cesta!

Div nevytřesou z člověka duši.

Marie odejde rychle vpravo.

Tma.

2

Zadní bubny, jeviště se naplní maskarami. Na zadním prospektu je v siluetách vidět vesnici v kopcovité krajině. Maskary okukují jedna druhou a zkoušejí si proní kroky v nezvyklých úborech. Poslední přibíhá Smrták s Husarem, naráží mu ve spěchu husarskou čapku a přepásá ho šavlí. Za nimi dobíhají Maškara s bubnem a Maškara s trubkou. Husar stane uprostřed, vypne se, vytrhne šavli, trubka zavřískne.

HUSAR

Ještě před půlhodinou
jsem neměl do čeho píchnout,
zíval jsem na plnou hubu
v černý hodince nudy,
tupým klackem jsem drnkal
o holý venkovský ploty –
pane, ty hrajou jak harfa:
teď si mávám šavlí a vejskám!

SMRTÁK: Hlavně to neuvaž. Dostals to čistý, tak to
v pořádku vrať.

HUSAR:

Kde je únor? Je začátek března,
dva dny se tudy hnal vítr,
odemk ledy a spolykal sníh,
načechral nebožku trávu,
v patách za ním jde teplo,
zase tu umírá smrt!

Trubka zavřískne.